

for Snekastningsarbeidet, fordi de have været ubeboede. Dette er efter en ganske vist noget eiendommelig Retsfortolkning. Jeg vil gjøre opmærksom paa, at Begrebet „Ubeboethed“, som det af Domstolene er fastsat, er saaledes, at hvis der ved en større Eiendom er en Bortnerbolig, som er beboet, saa regnes Stedet for at være beboet, og der paahviler det da Snekastningspligt; det er altsaa dog et noget underligt Forhold. Spørgsmaalet er nu, om det i Virkeligheden har nogen Betydning, og om man reelt gjør nogen Uret mod vedkommende Steds Eier, og det forekommer ikke mig; thi Sagen er den, at naar der opstaar — og det er gjerne i større Omfang, at der opstaar — Bytsteder af den Slags, saa vil det i Reglen være nødvendigt at gaa til Anlæggelsen af offentlige Veie, som sker for disse Steders Skyld, og som de ganske vist ogsaa have bidraget til, men som ofte kun foranlediges ved, at en større Del Personer blive enige om at nedlægge sig og bygge Steder paa dette Sted. Disse Veie maa i Reglen snekastes; ganske vist er det ikke alle Veie, som skulle snekastes, men da der dog næsten altid er enkelte Steder, som ere beboede, saa maa de i Reglen kastes. Der vil altsaa her komme en ny Snekastningsbyrde for Kommunen, og det er billigt, at vedkommende Brugger af Stedet tager en Del af denne Byrde. Hvorledes de ville komme til at tage Del i Byrden, er jeg ikke i Stand til sige. Der er jo forskjellige Fordelingsnormer. Der er Hartkornfordelingen, Fordelingen efter Forsikringssum, Folkehold og Bedrift; Bedrift findes der i Regelen slet ikke ved disse Steder. Hartkornet vil i Regelen være saa ubetydeligt, at det er vanskeligt at faae det med. Forsikringssummen knytter sig til Bygningerne, forsaavidt der er Tale om Bygningsafgifter, saa tager man Forsikringssummen. Nu skal jeg fuldt ud erkjende, at disse Normer i Lovforslaget ere noget svævende, men paa den anden Side har jeg ikke driflet mig til her at klassificere og tage det og det bestemte Hensyn. Jeg tror ikke, det kan lade sig gjøre. Forholdet er her det, at Hartkornet vil man altid maatte bruge, Forsikringssummen vil man komme til at bruge, forsaavidt der er Bygninger, som ere pligtige til at svare Bygningsafgift, Haandværkeres, Fabrikers o. s. v. Folkehold vil man bruge ved Siden af disse to Faktorer, og det vil i særlige Tilfælde, hvor der ikke er Bygningsafgift eller Hartkornafgift at svare, være vanskeligt nok at finde nogen Norm. Jeg veed egentlig ikke, hvorledes man faaer fat der. Det vil være vanskeligt at faae dem klassificerede i Loven, og jeg har derfor holdt mig til Traditionen og har med

god Samvittighed trøstet mig til at gaa til dette, det er gammelt og kjendt og gjenneført i alle Amter af Landet, og jeg tror det er gennemført uden Klage. Der maa altsaa være nogen Tilfredshed hermed, selv om der ogsaa er nogle Indvendinger, ligesom man ogsaa er indøvet i at bruge disse Normer, ellers vilde jeg have haft Betænkelse ved at sætte dem ind i Lovforslaget. Man har haft Noget at holde sig til, nemlig Sædvane og Brug lige siden 1858, og jeg har altsaa kun beholdt dette; det er let at forstaa; men at der forøvrigt er Vanskeligheder ved at analysere disse Forhold, det skal jeg indrømme.

Fogtmand: Jeg skal ikke indlade mig dybere paa de Hovedprinciper, hvorpaa Lovforslaget er bygget og heller ikke videre eftergaa Enkeltighederne deri, men kun gjøre en Bemærkning, foranlediget ved den ærede Snderriksministers Ytringer. Da den ærede Minister før vilde besvare Spørgsmaalet om, hvorfor visse Personer i visse givne Forhold kunde fritagere sig for at yde Naturalarbejde mod et Vederlag, saaledes som Lovforslaget bestemmer, sagde den ærede Minister, at det var, fordi de ikke boede i Kommunen, fordi de ikke havde hjemme der, ikke havde Husstand, ikke holdt Fjolk, saaledes at de ikke hurtigt kunde udføre dette Arbejde. Jeg kunde endda forstaa, at den Begrundelse kunde gives for en saadan Fritagelse, men jeg vil for Resten sige, at naar en Mand eier en Eiendom i en Kommune, hvor han ikke boer, og han ikke holder Husstand, men der paahviler ham en saadan Pligt, saa træffer han Arrangement til, at Arbejdet kan udføres uden at behøve at lade det gaa igjennem Sogneraadets Foranstaltning. Naar han veed, at der muligvis kan komme Snekastningspligt, saa aftaler han med en Mand i Kommunen, som saa modtager Tilføjelsen og lader Arbejdet besørge, saa behøver man ikke at gjøre Sogneraadet til et Slags Vædefoged for en Mand, der eier en Eiendom der og boer i en anden Kommune. Saa flere Maader er det upraktisk, at Sogneraadet skal skaffe Fjolk for dem, hvem denne Pligt selv paahviler. Jeg finder det heller ikke at være nogen værdig Stilling for Sogneraadet, men det Forhold møder jeg paa flere Steder i denne Lov. Der kan jo imidlertid ganske vist være Noget, der taler derfor, idet Vedkommende jo ikke er der og ingen Fjolk har der, men det kunde som sagt særdeles godt ordnes anderledes. Men jeg kommer til at se noget videre derpaa. Jeg kan nemlig ikke læse § 7 anderledes end, at i den maa staa saa-